



SARA STORM

Nyytti  
portaita

Sara Storm

# Nyytti portailla

SAGA Egmont

*Nyytti portailla*

Cover image: Midjourney

Copyright ©2024, 2025 Sara Storm and Saga Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727357362

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

[www.sagaegmont.com](http://www.sagaegmont.com)

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

# 1. Kuin Mooses kaislakorissa

Kahvi tuoksui tummalta, voimakkaalta, hyvältä. Elli nuuhki mukista nousevaa höyryä ennen kuin kaatoi sekaan lorauksen maitoa. Tuoksu laimeni sen jälkeen, mutta maku parani. Hän otti kulauksen ja sitten toisenkin, tunnusteli aromia suussaan. Mikä hän siinä olikin, että kahvi maistui parhaimmalta juuri aamuisin, hän mietti.

Elli huomasi viivyttelevänsä ottaessaan kaapista toista mukia. Hän vei sen ruokapöydälle sokeriastian viereen, mutta ei kaatanut vielä kahvia siihen. Vadilla odotti se tavallinen aamupala, kaksi voileipää kummallekin. Hannulle kaksi ruisleipää, joiden päällä oli voita, salaatinlehti, kermajuustoa ja meetvurstia. Ellille yksi pala ruisleipää ja toinen sekaleipää, molemmissa oli päällä salaattia, tomaattia, kurkkua ja keitetyn kananmunan siivuja.

Elli otti kolmannen kulauksen kahvia, antoi sen viipyä pitkään kielellä ja kitalaessa ennen kuin nielaisi. Olohuoneesta kuului television ääntä, Hannu oli avannut sen katsoakseen aamu-uutisia. Pahalla tuulella mies oli taas, ilman mitään näkyvää syytä.

Sen takia Elli oli jättänyt aamutelevision katsomatta ja siksi hän viivytteli kahvikutsua. Hän tahtoi nauttia hetken ajan hyvästä kahvista ilman synkkää hapannaamaa toisella puolella pöytää. Kiukkuisen äijän katsominen sai kahvinkin maistumaan kitkerältä suussa, vaikka se olisi ollut lempilaatua, tätä tummapaah-toista Juhla Mokkaa.

Hannu oli ollut eläkkeellä saman ajan kuin Ellikin, kaksi vuotta. Ellistä tuntui, että mies oli ollut pahalla päällä tasan saman verran. Hannu oli jämähtänyt kotiin ja vietti päivänsä tekemättä juuri mitään, tai siltä Ellistä ainakin tuntui. Hän itse oli eläköitymisen myötä tuntenut alkaneensa elää ihan uudella tavalla. Kun ikää oli tullut yli kuudenkymmenen, olivat yövuorot sairaalassa alkaneet tuntua yhä raskaammilta. Elli oli harva se päivä tuntenut itsensä vanhaksi ja väsyneeksi. Harrastuksiin ei ollut tahtonut riittää enää energiaa. Hän oli odottanut eläkkeelle pääsyä kuin kuuta nousevaa, ihan vain siksi, että saisi nukkua öisin. Yötyön rasituksista toipuminen oli kestänyt liki vuoden. Sitten unirytmä oli korjaantunut ja väsymys oli pikku hiljaa väistynyt. Nykyisin Elli tunsu jaksavansa mitä vain – paitsi omaa aviomiestään, jonka murjotus veti mielen usein matalaksi.

Hannu tunsu itsensä tarpeettomaksi, sen Elli oli jostain miehen sivulauseesta ymmärtänyt, kun he olivat molemmat olleet pari kuukautta eläkkeellä. Täytyykö sitä nyt enää ollakaan tarpeellinen, hän oli ihan vilpittömästi silloin ihmetellyt. Johan tässä yli neljäkymmentä vuotta kumpikin puskettiin töitä ja kasvatettiin kolme lasta siinä sivussa aikuiseksi. Eikö nyt voisi olla sellainen aika, että tekee mitä tekee ja nauttii elämästään? Sitä varten eläke kai on, hän oli järkeillyt. Että enää ei tarvitse rehtiä, vaan saa nauttia.

Ja mistähän sitä sitten pitäisi nauttia, Hannu oli kysynyt. No,

minä nautin siitä, että voin pyöräillä kaikessa rauhassa uimaan, käydä Sinikan kanssa teatterireissuilla arki-iltaisinkin ja möyriä puutarhassa vaikka viisi tuntia päivässä, jos siltä tuntuu, Elli oli selittänyt pahaa aavistamatta.

Aviomiehen kasvoille oli silloin tullut ilkeä virne. Siinäpä sitä sitten onkin elämään laadukasta sisältöä: uimahallin saunassa istuminen muiden mummeleiden kanssa, puolivillaiset musikaalit, varttihullu Jussilan Sinikka ja kaalintaimien kuokkiminen, Hannu oli pilkannut.

Elli oli ollut äimistynyt ja sydänjuuriaan myöten loukkaantunut. Vai oli uimahallissa käyminenkin jotenkin säälittävää? Ja se, että Elli oli mummeli? No niinhän hän olikin, ylpeä sellainen. Mikä Hannu sitten kuvitteli olevansa, nuori pojankloppiko? Musikaaleista ei ollut kenenkään pakko tykätä, mutta Elli kävi kyllä katsomassa monenlaisia muitakin teatteriesityksiä ja nautti useimmista kovasti. Puutarhanhoito puolestaan kävi hyötyliikunnasta, siinä sai samalla roppakaupalla raitista ilmaa ja sokerina pohjalla taatusti luonnonmukaisesti viljellyt perunat, marjat, juurekset ja monenlaiset kasvikset ruokapöytään. Kyllä ne vaan Hannullekin olivat aina maistuneet, jopa ne hänen pilkkaamansa kaalit laatikon muodossa.

Pahiten Elliä oli satuttanut Sinikan nimittely. He olivat olleet ystäviä yli kolmekymmentä vuotta. Sinikka oli päässyt työuupumuksen vuoksi eläkkeelle kolme vuotta ennen virallista ikää, ja se teki hänestä Hannun mielestä sitten varttihullun. Se oli Ellin mielestä niin sydämettömästi ajateltu ja sanottu, että hän oli pitänyt Hannulle puoli päivää mykkäkoulua. Hannu oli sentään ymmärtänyt olla hiukan häpeissään letkautuksistaan. Seuraavana päivänä hän oli mumissut jotain, jonka oli hyvällä tahdolla voinut ymmärtää jonkinlaiseksi anteeksipyyntöksi. Laiha sopu oli syn-

tynyt, mutta Elli ei ollut suinkaan unohtanut Hannun puheita. Mielessään hän palasi niihin monesti ja tunki joka kerta voimantonta kiukkua.

Tuon ryöpytyksen jälkeen Elli oli varonut kehumasta omaa eläkkeellä viihtymistään. Yleensä he viettivät täällä kotona hiljaiseloa, puhuivat sen mitä tarvittiin arkisiin asioihin. Eilisiltana oli pitkästä aikaa syntynyt suukopua. Elli oli päivemmällä huomannut puutarhassa, että ikivanha mongolianvaahtera tarvitsi siistimistä. Sen oksilla roikkui kuivia, kuolleita risuja kilokaupalla viime talven myrskyjen jäljiltä. Siinä siivotessaan hän oli hoksannut, että siistityn puun alle jäi avara tila, jossa valkovuokot kukkivat. Lehtimaja! Aina hän oli sellaisen halunnut, muttei ollut ikinä tullut siihen toimeen. Tässä se nyt oli, ihan luonnonlahjana – vai olisiko pitänyt sanoa puutarhanlahjana – ja vielä hienompana kuin Elli oli osannut kuvitellakaan. Majan katto ja seinä olivat kuin vihreää pitsiä, jonka läpi auringonvalo siivilöityi kauniisti. Ja ajatella, miten tunnelmallinen maja voisi olla iltahämärällä! Puun oksille voisi asetella jos minkälaista sievää lyhtyäkin. Niitä oli kaappiin kertynyt vuosien mittaan tuliaislahjoina ja kirpputorilöytöinä.

Elli oli tohkeentunut oikein kunnolla. Hän oli raahannut ulkorakennuksesta vanhan pirttipöydän ja penkit lehtimajaansa. Ne oli sinne jemmattu vuosikausia sitten uuden keittiön kaluston tieltä siltä varalta, että joskus kuitenkin löytyisi jotain käyttöä. Nyt sitten löytyi, sillä ne mahtuivat puun alle juuri sopivasti.

Pöydän kantaminen yksin oli käynyt työstä, mutta Elli oli halunnut yllättää Hannun. Kun oli tullut aika syödä makkarakeittoa, oli Elli ilmoittanut juhlallisesti, että se tarjoiltaisiin tänään linnunlaulun ja vastapuhjenneiden valkovuokkojen kera – ulkona.

– Ulkona, missä ihmeen ulkona? Hannu oli älähtänyt.

Elli oli hyvää mieltä hyristen kutsunut Hannun katsomaan uuden uutukaista lehtimajaansa.

Hän oli levittänyt pirttipöydälle ruudullisen pöytäliinan ja kattanut sinne ruuan.

– Istuhan alas, niin syödään, hän oli kehottanut ja viittoonut miestänsä istumaan höyryävän soppakattilan ääreen.

Mutta mitä oli tehnyt Hannu? Hän ei suinkaan ollut alkanut ihastella ulkoilmakattausta, niin kuin Elli oli kuvitellut, vaan oli ruvennut kiukuttelemaan.

– Mitä sinä nyt tällaista ylimääräistä, hän oli jupissut kärttyisänä. – Mikä vika meidän keittiön pöydässä muka on?

– Ei mitään vikaa, mutta onhan se kiva syödä joskus ulkosalla, nyt kun se on mahdollista, Elli oli selittänyt loukkaantumistaan nieleskellen.

Hannu oli istunut penkille, ja he olivat lusikoineet soppaa vai-tonaisina. Elliä oli harmittanut niin, että hänen oli tehnyt mieli potkaista Hannua. Etkö sinä ukko saa enää iloa yhtään mistään tässä elämässä, hänen oli tehnyt mieli tivata. Vai oli tämä *ylimääräistä!* Se, että piti ihan omin jaloin kävellä takapihalle ja istua penkille valmiiksi katettuun pöytään, syömään vaimon laittamaa soppaa. Tämä oli ensimmäinen ja viimeinen kerta, kun minä kutsun tuota sitruunaa syönyttä äkäpussia tänne, Elli oli mielessään vannonut. Tästä lähtien hän nauttisi lehtimajastaan yksin tai valittujen vieraiden seurassa. Hannu saisi vaikka juurtua ahteristaan keittiönpöydän ääreen.

Uutisten lopputunnus kaikui olohuoneesta. Kohta Hannu saapuisi aamiaiselle. Elli huokaisi ja ravisti itsensä irti ajatuksistaan. Hyödytöntähän se oli märehtiä tuota eilisiltaistakaan. Ei tuo ollut ensimmäinen kerta, kun Hannu hänen ilonsa pilasi, ja siltä se pahasti näytti, ettei lähimainkaan viimeinenkään. Joku tuota ukkoa

söi ja riepoi, eikä Elli ollut saanut selville mikä, vaikka oli kysynyt suoraan ja mutkan kautta. Lottovoitosta, oli Hannu ynähtänyt, kun Elli oli kysynyt, mistä mies ilahtuisi. Se valitettavasti ei ollut Ellin vallassa oleva asia. Hänen ei auttanut siis kuin päivä kerrallaan yrittää sietää ja antaa mennä ohi silmien ja korvien niin paljon kuin suinkin.

Hän pakotti itsensä kaatamaan kahvia Hannunkin mukiin.

– Minä kaadoin kahvia, hän huhui.

Viedessään kahvipannua takaisin keittimeen hän oli kuulevi-naan koputusta. Kop kop kop, kolme nopeaa napautusta, jotka tuntuivat tulevan ulko-oven suunnasta. Oliko joku muka ovella ja jos, niin miksei hän käyttänyt ovikelloa? Oliko vekotin kenties rikki tai patteri tyhjä? Toivottavasti ei, sillä Hannun hermot eivät nykyisin kestäneet sitäkään, että mitään meni rikki. Kauhean kiu-kun kanssa mies vaihtoi palaneet sulakkeetkin, aivan kuin olisi ollut epänormaalia että niitä joskus poksahdelti. Kun pyykkikone oli rikkoutunut muutama kuukausi sitten, mies oli käyttäytynyt aivan kuin kyseessä olisi ollut maailman suurin vastoinikäminen. Hän oli tivannut Elliltä, oliko vaimo pessyt liian suuria koneellisia tai käyttänyt jotain epämääräisiä pyykkiaineita, niin että kone oli rikkoutunut. Eikös vaan ekointoilija tytär Maarit ollutkin tuonut äidilleen niitä jotain pesupähkinöitä, nekö menivät koneen röö-reihin ja hajottivat sen moottorin?

Elli oli hetken kiukuttelua kuunneltuaan salaa Hannulta soit-tanut tuttuun kodinkoneliikkeeseen, ja sieltä oli käyty tunnin päästä tuomassa uusi kone ja viety samalla vanha pois. Hannu oli siitakin keksinyt jurputuksen aihetta: hintoja olisi kuulemma pitänyt kiertää vertailemassa monessa paikassa, nyt Elli oli var-masti antanut huijata itseään ja maksanut liikaa. Niin siinä sitten varmaan kävi, Elli oli todennut tyynesti. Mielessään hän oli aja-

tellut, että kyllä hän muutaman kymppin siitä hyvästä mielellään maksoi, ettei hänen tarvinnut tuon äkäpussin kanssa lähteä kaup-pohin kiertelemään. Olisi siinä saanut hävetä silmät päästään, kun Hannu olisi ärhennellyt myyjille, jotka yrittivät vain tehdä työtään.

Elli odotti hetken hiljaa, mutta koputus ei toistunut. Pitäisikö käydä kuitenkin katsomassa, oliko joku siellä, hän mietti. Sa-massa hän näki sivusilmällä jonkun vilahtavan ikkunan alta ko-vaa vauhtia, suorastaan juoksujalkaa. Ihminen se oli, muuta hän ei ehtinyt nähdä. Elli hölmistyi. Mitä ihmettä oli tekeillä? Miksi joku koputti ovelle ja juoksi pois odottamatta, tuliko ketään avaa-maan? Koputuksesta oli kuitenkin vain parikymmentä sekuntia aikaa. Kenellä noin huonot hermot ja kova kiire muka oli?

Ellille tuli levoton olo. Oliko heidän pihallaan jotain epämää-räistä sakkia? Epärehellisistä kulkukauppiaista ja kerjäläisistä va-roiteltiin täälläkin päin. Kelmit kauppasivat jotain tilpehööriä tai pyysivät lasillista vettä ja yrittivät sen varjolla tunkea sisälle var-kaisiin.

– Hannu!

– Joo joo, minä tulen! kuului äkäinen ääni. – Ei ne kahvit ja voileivät sieltä minnekään kävele, vaikkon minä sinne samalla se-kunnilla rynnikkään!

– En minä sitä vaan... olkoon, Elli mutisi tuohtuneena ja lähti reippain askelin ulko-ovelle. Olkoon sitten vaikka kokonainen rosvoleiri pihassa, kyllä minä ne hädän, hän ajatteli. Ei siihen miestä tarvita, tuota miestä ainakaan!

Hän työnsi oven auki ja samalla hetkellä kuului auton moot-torin äkäinen hurahdus. Elli ehti nähdä valkoisen auton peräosan katoavan pensasaidan taakse. Se lähti kiihdyttämään vauhdilla, ja kuljettaja vaihtoi nopeasti isommalle vaihteelle. Elli ei ehtinyt

nähdä, ketä autossa oli. Valkoinen viistoperäinen auto, ei ihan uuden uutukainen mutta ei ikäloppukaan, merkistä Elli ei osannut sanoa. Kaikkihan ne vähän samanlaisilta nykyisin näyttivät. Äkkiä ei tullut mieleen yhtään tuttua, jolla olisi tuollainen auto. Ja kuka tuttu noin äkillisiä lähtöjä olisikaan harrastanut? Elli oli todella hämmentynyt.

Sitten kuului inahdus, melkein Ellin jalkojen juuresta. Elli säikähti niin että tarrasi ovenkarmiin kiinni. Hänen katseensa putosi alaviistoon, äänen suuntaan, ja siellä hän kohtasi niin ällistytävän näyn, että ei muutamaan sekuntiin meinannut millään uskoa silmiään.

Portaiden alapäässä oli vauva. Se oli vyötettynä kaukalomalliseen mustaan turvaistuimeen, eikä se ollut mikään nukke, vaan ihan oikea, elävä pieni ihminen. Sillä oli valkoinen myssy päässä ja tutti suussa, ja se katsoi Elliä suurilla, sinisillä silmillään.

– Mitä... mitä ihmettä! Elli parahti. – Kuka sinä olet?

Kuului pehmeä ”plops”, kun tutti tipahti vauvan suusta. Sitten alkoi huuto. Elli vilkaisi ympärilleen, mutta ketään ei näkynyt missään. Tämä oli uskomatonta, mutta silti totta: Portaille oli ilmestynyt turvakaukalossa vieras vauva, tyhjästä, tai ei tyhjästä, vaan ilmeisesti sen valkoisen auton kyydissä. Missä olivat vauvan vanhemmat, siinä autossako? Jos, niin miksi maailmassa he olivat jättäneet lapsensa Elli ja Hannu Lyytikäisen ulkoportaille?

Vauva kuitenkin itki, joten Elli ei voinut miettiä sitä kauempaa. Hän harppasi pikkuisen luo.

– Shh, shh, ei tässä mitään hätää ole, kaikki on hyvin...

Elli ei uskaltanut koskea lapseen, mutta hän kyykistyi kaukalon viereen ja keikutti sitä varovasti kantokahvasta edestakaisin samalla puhellen hiljaisella, pehmeällä äänellä. Vauvan itku loppui kuin seinään.

# Pieni tyttö, isoja muutoksia

Pirteä Elli nauttii aktiivisista eläkepäivistä, vaikka aviomies Hannu vaikuttaakin jämähtäneen sohvan perukoille. Elli kokee elämänsä yllätyksen, kun kotitalon rappusilla eräänä aamuna kököttää vauva kaukalossaan. Kuka ihme pikkuisen siihen on jättänyt? Ja miksi?

Elli ottaa innoissaan pikku-Aulikin huolehtiakseen Hannun vastusteluista huolimatta. Sitten elämään astuu myös uusi tuttavuus Paavo, jonka seurassa Ellin sydäntä painavat murheet kevenevät. Onko eläkepäivillä vielä mahdollista laittaa koko elämä uusiksi?

Nimimerkki **Sara Storm** on helsinkiläinen vapaa toimittaja ja kirjoittaja. Hän puolustaa intohimoisesti onnellisia loppuja ja sekoaa hetkeksi aina nähdessään koiranpennun tai bébé-leivoksen.